

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP <i>Kredietaanvraag HWBP-innovatieproject Waterveiligheidslandschappen</i>		Reg. Nr.	Z/23/052895- 220861
		Portefeuillehouder	J.C.G. Wijnen
Datum DB - vergadering	14 maart 2023	Datum AB - vergadering	9 mei 2023

VOORSTEL

Het AB besluit:

Ten behoeve van het HWBP-innovatieproject 'Waterveiligheidslandschappen' een bruto krediet te verlenen van € 818.530,- (volledig subsidiabel; netto krediet is € 0), onder voorbehoud van subsidieverlening door het HWBP.

SAMENVATTING

Het doel van het landelijke HWBP is om in 2050 alle primaire keringen op orde te hebben. Om de Nederlandse dijk steeds slimmer en goedkoper te maken investeert het HWBP in ontwikkeling van innovatieve technieken en nieuwe methodes.

De bovengenoemde waterveiligheidsopgave speelt in de context van een toenemende druk op de beschikbare ruimte met meerdere regionale partners en ieder zijn/haar opgave(n) met – regelmatig – een toenemende druk in de tijd om tot een resultaat te komen. Daarom is het belangrijk om tijdig op een nieuwe manier na te denken en te werken aan een veilige en leefbare delta. Met het concept waterveiligheidslandschappen zetten we een oplossingsrichting neer. In het besef dat naast het klimaat - op een termijn van 100 jaar verandert - ook onze maatschappij verandert, zetten we de toekomstige maatschappelijke waarde centraal.

Een waterveiligheidslandschap is een gebiedsoplossing waarin aspecten ten behoeve van waterveiligheid een ruimtelijke invulling krijgen. Het vergroot de mogelijkheden voor functie-integratie – oftewel het combineren met andere opgaven - en daarmee waarde-creatie. Deze manier van denken maakt het mogelijk om zeker optredende ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, bodemdaling, economische en maatschappelijke ontwikkelingen, niet als bedreiging te zien maar als hefboom om het gebied waterveilig in te richten. Adaptatiepaden, waarbij we ons aanpassen aan ontwikkelingen, worden transformatiepaden om een gewenste situatie te bereiken. De waterveiligheid wordt gevonden in een landschap waarin verschillende functies geaccommodeerd worden onder voorwaarde van bijbehorende waterveiligheid.

Kortom, de opdracht om de Nederlandse delta leefbaar en veilig te houden vraagt om een systematische toekomstverkenning naar een duurzame ruimtelijke inrichting van ons waterveiligheidssysteem. Hiermee versterken we als waterschap onze (kennis)positie in het speelveld van de ruimtelijke ordening.

Het doel van dit innovatieproject is het doorontwikkelen van de aanpak Waterveiligheidslandschappen - voor toekomstgericht en integraal versterken, en verder het versterken van de benodigde technische basiskennis van de positie van het waterschap in de ruimtelijke ontwikkelingen.

Innovatieprojecten van het HWBP zijn 100% subsidiabel. De officiële subsidiebeschikking voor dit innovatieproject volgt in Q2 2023.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Het doel van dit project is het doorontwikkelen van de aanpak Waterveiligheidslandschappen - voor toekomstgericht en integraal versterken, en verder het versterken van de benodigde technische basiskennis van de positie van het waterschap in de ruimtelijke ontwikkelingen.

Het beoogd resultaat is een in de praktijk bewezen aanpak voor toekomstbestendige waterveiligheidslandschappen en een versterkte technische basiskennis waarmee oplossingen in de meerlaagsveiligheid meegewogen kunnen worden.

Met de resultaten van het project heeft WDODelta een methodiek beschikbaar waarmee we in het speelveld van de ruimtelijke ordening onze positie kunnen versterken (water en bodem sturend). De ontwerpend onderzoeks aanpak leidt bij onze regionale partners tot een vergroot draagvlak. De investeringen in het versterken van keringen kunnen worden geoptimaliseerd.

Dit innovatieproject draagt bij aan een reeks van doelen vanuit het Waterbeheerprogramma. Met de sterk integrale benadering van de opgave die we hebben ten aanzien van waterveiligheid en de mogelijkheden die, onder meer, meerlaagsveiligheid hierbij biedt, ondersteunt het de doelen F1 (primaire keringen voldoen aan norm), G1 (meerlaagsveiligheid) en L1 (integrale benadering watersysteem). Door het innovatieve karakter en de samenwerking die we daarbij hebben met regionale partners en nationale kennisinstellingen dragen we bij aan de doelen O1 (kennisautoriteit) en R1 (actief innovaties toepassen).

KADER

WDODelta heeft dit innovatievoorstel aangedragen bij de Kennis & Innovatieagenda van het HWBP, waarna in december 2022 door het HWBP het definitieve bestuurlijke besluit is genomen dat het voorstel op de Innovatieagenda is geplaatst. In samenwerking met het HWBP en Deltares is het innovatieproject en de subsidieaanvraag voorbereid. Innovatieprojecten worden vanuit het HWBP voor 100% van de gemaakte kosten subsidiabel gesteld, op basis van nacalculatie.

Dit project draagt bij aan het vergroten van kennis en inzicht in de uitvoering van dijkversterkingen en een optimale integrale benadering hiervan in samenwerking met onze regionale partners (en hun opgaven). Dit geldt voor verschillende afdelingen binnen WDODelta: Onderzoek & Advies (kennisontwikkeling op het gebied van waterveiligheid en dijkversterkingen), Strategie & Beleid (verantwoordelijk voor gebiedsvisies en samenwerking met regionale partners) en Projectrealisatie (verantwoordelijk voor de uitvoering van dijkversterkingsprojecten).

ARGUMENTEN

In de ontwikkeling die we zien ten aanzien van beperkte ruimte, meerdere opgaven en de hoge druk die daarop ligt, biedt dit project kansen om onze kennis (en daarmee positie) te versterken ten aanzien van het integraal benaderen van de opgave die we (i.i.g.) vanuit waterveiligheid hebben. We verkrijgen hiertoe meer kennis, betere (instrumentele) ondersteuning en daarmee een betere uitgangspositie.

FINANCIËN

De kosten van het innovatieproject zijn volledig subsidiabel en op basis van nacalculatie.

(x € 1.000)	Voorstel	Meerjarenraming 2023-2025
<i>Benodigd krediet (bruto)</i>	€ 818,530	€ 1.000
<i>Subsidies en/of bijdragen derden (externe dekking)</i>	€ 818,530	€ 1.000
<i>Jaar oplevering (start kapitaallasten t+1)</i>	2024	2024
<i>Kapitaallasten</i>	0	0
<i>Overige exploitatiekosten (-baten)</i>	0	0
Impact exploitatierekening	0	0

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Geen.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Dit innovatieproject wordt door de programmadirectie van het HWBP en door collega-waterschappen als kansrijk en waardevol gezien. Het al vroeg in het proces toepassen van deze innovatie is naar verwachting een goede manier om tot een integrale benadering van de waterveiligheidsopgave te komen en daarmee een goede manier om draagvlak en effectief gebruik van (gezamenlijke) middelen te bereiken. Aangezien het project al op de Innovatieagenda van het HWBP is geplaatst en er veel afstemming met de programmadirectie van het HWBP heeft plaatsgevonden, is de kans dat het HWBP geen subsidie verleent minimaal. De kredietverlening door het AB is onder voorbehoud van deze subsidieverlening.

Er is een aantal projectrisico's en bijbehorende beheersmaatregelen geformuleerd. Er worden maatregelen genomen om deze risico's te beheersen, waaronder het vooraf afstemmen van het projectplan en de benodigde capaciteit met alle samenwerkingspartners, het regelmatig raadplegen van experts binnen de klankbordgroep en nauwe voeling houden met regionale partners gedurende het project.

Naast het projectteam wordt een klankbordgroep gevormd met onafhankelijke experts vanuit verschillende organisaties en disciplines die regelmatig reflecteert op de (tussen)resultaten. De oogst van deze reflecties worden gebruikt voor tussentijdse evaluaties door het projectteam.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Het initiatief en penvoerderschap van dit innovatieproject ligt bij WDO Delta. Het innovatieproject wordt gesubsidieerd door het HWBP. Binnen het project is Deltares een belangrijke samenwerkingspartner. Het project kent o.a. de volgende partners en betrokkenen:

- De gemeente Zwolle en provincie Overijssel zijn op ambtelijk niveau nauw betrokken bij (het uitwerken van) dit innovatieproject, ook in de voorbereidende fase.
- Begeleidingsteam HWBP.
- Klankbordgroep met vertegenwoordiging uit de waterschappen, provincies, RWS, adviesbureaus, Deltares, het ministerie van I&W, staf Deltacommissaris, het HWBP en marktpartijen.
- De beoogde samenwerkingspartner voor een groot deel van het project is Deltares. Mogelijk worden hiernaast nog (deel)opdrachten verleend aan marktpartijen.
- De Universiteit Twente is onderdeel van de nauwe samenwerking.
- De opgedane kennis wordt o.a. gedeeld met andere waterschappen, Rijkswaterstaat, het ADO en de HWBP community.

COMMUNICATIE

Binnen het project wordt een communicatieplan opgesteld om de (tussentijdse) resultaten van het project zo goed mogelijk te delen met belangstellenden.

VERVOLG / UITVOERING

De subsidieaanvraag wordt op 15 maart, na afstemming met het DB, ingediend bij het HWBP. Met betrekking tot het plan van aanpak zijn we tot overeenstemming gekomen met het begeleidingsteam van de programmadirectie van het HWBP. Formele bevestiging en de officiële subsidiebeschikking van het HWBP volgen in Q2 2023.

Activiteit	Startdatum	Einddatum
Start project	Q2 '23	Q4 '24

Na afronding van het innovatieproject zullen de resultaten gedeeld worden met het DB en AB.

BIJLAGEN

1. Korte toelichting bij 'Waterveiligheidslandschappen'

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E. de Kruijk

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman